

12. Andragende fra 441 Indbyggere, mest Rystbeboere af Bornholm, om, at Bornholm, hvad Strandingsvæsenet angaar, maatte blive undergivet den almindelig gjældende danske Lovgivning, indbragt den 5te Marts 1879 ved Folkethingsmanden for Bornholms Amts 2den Valgkreds (Dam).

Andragendet lyder i sin Helhed saaledes:

„Til Rigsdagen!

Ifølge Reskript af 28de Decbr. 1836 og Forordning af samme Dato skal det indtil videre have sit Forblivende ved de særlig gjældende Bestemmelser for Bornholm angaaende Strandingsvæsenet (Reskript af 21de Mai 1785, hvortil knytte sig nogle senere Bestemmelser i Reskript af 14de Mai og 24de Decbr. 1817 samt 16de Juni 1820, Rancellskrivelse af 9de August 1828, Rentekammerkrivelse af 1ste Juni 1825. Kollegial Tidende s. N., Side 395). Ved Reskript af 11te December 1846 er dog med Hensyn til Lofdvæsenets Diæter og Reiseogdgjørelse Forordningen af 28de Decbr. 1836, § 32, de 2 sidste Stykker, gjort gjældende ogsaa for Bornholm.

I Tidens Løb har det imidlertid vist sig, at det nævnte Strandingsreglement for Bornholm har været mindre tilfredsstillende i flere Retninger; navnlig har der frembudt sig praktiske Bønskeligheder og Ulemper ved at følge Reglementet derved, at dette foreskriver, at der skal følges en fast, bestemt Kur med Bjergernes Antagelse, hvilket mange Gange har voldt Bjergningen Stabelig Tidsspilde og Afbræk; dernæst har det ved mange Leiligheder fremkaldt Misnøje, at Bjergelønnen fastsættes af Amtmanden, uden at Bestemmelsen heraf kan indføres for Domstolene, saaledes som Tilfældet er efter Forordningen af 28de Decbr. 1836.

I det Hele taget maa det vistnok erkjendes, at nysnævnte Forordning indeholder heldigere og mere fuldstændige Forskrifter end det gamle særlige Reglement, hvilket jo saa meget mere maatte være at vente, som førstnævnte, før den udkom, havde fundet en grundig Drøftelse baade i Østernes og Nørrejyllands Stendersforsamling i Samlingen 1835—36.

I sin økonomiske Beskrivelse over Bornholm 1839 skriver forhenværende Amtmand paa Bornholm, Etatsraad Frederik Thaarup bl. N.:

„Da Forordningen af 28de Decbr. 1836 blev udstedt angaaende, hvad der i Strandingsstilsælde skal være at iagttage, hvorom Betænkninger fra begge Forsamlinger af de danske Provinzialstænder vare indhentede, udgik tillige under samme Datum et kongeligt Reskript til Amtmanden over Bornholms Amt, hvorefter det blev bifaldet, at det med Hensyn til Strandingsvæsenet paa Bornholm indtil videre skulde have sit Forblivende ved de sammesteds hidtil gjorte Bestemmelser. — Amtmanden blev derhos tilkrevet om, hvorledes Bestemmelserne i Forordningen kunde paa passende og til dens Diemed svarende Maade sættes i Forbindelse med Reskriptet af 21de Mai 1785, og hvilke Modifikationier i dette mullig maatte være fornødne. — Nærmere Anordning kan altsaa forventes.

Paa Grund af det ovenfor Fremhævede og særlig nysnævnte Slutning af forhenværende Amtmand Thaarup tillade Underrettede sig at fremsætte vor Formening om, at det vilde være det formaalstjenligste og for alle Parter Høiligste, om det forældede Strandingsreglement for Bornholm af 1785 og de øvrige sig dertil knyttende Forskrifter bleve affættede og afløste af de Retsforskrifter, der ere gjældende for det øvrige Rige i Almindelighed, nemlig Forordningen af 28de Decbr. 1836, som i det Hele maa anses tidssvarende, sikkert og hurtigt vindende til Diemedets Fremme i Bjergning af Mennesker og Gods.

Vi tillade os som Følge heraf at andrage om, at Bornholm, hvad Strandingsvæsenet angaar, undergives den almindelig gjældende danske Lovgivning.

Bornholm i Februar 1879.

I Genhold til det i Andragendet Udviklede indstiller Udvalget, at Andragendet henvises til Indenrigsministeren.

13. Andragende fra 4 Beboere af Herning, hvori de i Overensstemmelse med et fra 1250 Beboere i Hammerum og flere Herreder til Indenrigsministeriet indgivet Andragende udtale sig imod Ophævelsen af Reskriptet af 14de Februar 1741, indbragt den 8de Marts 1879 ved Folkethingsmanden for Veile Amts 3die Valgkreds (H. Nielsen). Andragendet lyder i sin Helhed saaledes: